

VELEBIT: Veliki Sadikovac i Paklenica

Baške Oštarije – vrh Veliki Sadikovac – Baške Oštarije – Starigrad Paklenica – Velika Paklenica – pl. dom »Paklenica« – Starigrad Paklenica

■ dvodnevni izlet ■ atrakcije: Baške Oštarije, vidik, Paklenica, Anića kuk ■ duljina hoda: 3 h + 4 h ■ večera i noćenje: u planinarskom domu »Vila Velebita« ■

Veliki Sadikovac

Među vrhovima južnoga Velebita posebno preporučujemo uspon na Veliki Sadikovac iznad Baških Oštarija. Taj je vrh razmjerno lako pristupačan, a odlikuje se izvanrednim vidikom na more, Liku i na bezbrojne vrhove Velebita.

VELIKI SADIKOVAC (1286 m) je istaknuto brdo jugoistočno od Oštarija, s dva vrha i prostranim travnatim sedlom između njih. Vrh je orijentiran na ličku stranu i zapravo pripada južnom Velebitu. Po slikovitosti vidika to je jedan od najljepših velebitskih vrhova. Na vršnom grebenu, 50 m prije vrha, široka je i duboka krška jama, a pokraj nje je planinarski žig.

Baške Oštarije (prijewoj Takalice) ~~1.30h~~ V. Sadikovac

1.30 h

Polazište je prijewoj Takalice, gdje se na proširenju može ostaviti automobil. To je mjesto na početku oštarijskog polja, odakle cesta počinje silaziti prema Gospiću.

Ovo je kraći i jednostavniji put za uspon na V. Sadikovac od puta preko Sladovače. Markacija se penje dobro ugaženom stazom na travnati greben, čijim se rubom uspinjemo do ponovna ulaska u šumu malo d. od grebena. Tu zdesna odozdo prilazi još jedna varijanta prilaza s Oštarija. Na stazi je dalje spomen-ploča iznenada preminulom planinaru, a daljnji uspon zahtijeva i pomaganje rukama, ali je vrlo lako savladiv. Ubrzo izlazimo na položeniji travnati hrbat kojim ugaženi put vodi do vrha na drugom kraju hrpta.

Baške Oštarije 1h Sladovača ~~1.30h~~ V. Sadikovac

2.30 h

Markacija počinje kod odmarališta Crvenog križa, uspinje se šumom pokraj stupova skijaške vučnice na greben Sladovačkog brda, a zatim silazi na livadu Sladovaču. Tu se l. s uzdužne trase VPP-a odvaja Vilijeva staza na V. Sadikovac, nazvana po zagrebačkom planinaru Vilimu Strašku. Put vodi obronkom Sladovačkog brda u Srednji dolac i zatim strmim usponom kroz šumu na prijewoj između Velikog i Malog Sadikovca. Nastavlja se strmo livadom do grebena i grebenom još malo d. do vrha.

M. SADIKOVAC 20'. S prijewoja između M. i V. Sadikovca markiran je prilaz od 20' na vrh M. Sadikovac, koji je 6 m niži od V. Sadikovca, a zanimljiv je zbog stijena i boljeg vidika na more.

Paklenica

Područje Paklenice jedno je od najzanimljivijih krških područja Velebita i Hrvatske. U podnožju niza najviših velebitskih vrhova bujice su probile dva duboka klanca koji su po geomorfološkim osobinama kombinacija uzdužnih i prodornih dolina. Najzanimljiviji su prodorni dijelovi Velike i Male Paklenice, gdje se potoci probijaju između stijena koje su mjestimično visoke i više od 300 m. Uzdužni dio, koji se proteže od Ivinih vodica do izvorišta Brezimenjače u dužini od 6 do 7 km, nalazi se upravo ispod najviših velebitskih vrhova koji se prema dolini ruše u dubinu do 1000 metara, stvarajući u visinama niz nazubljenih stijena. Na ličku se stranu planinski hrbat također strmo ruši linijom velebitskog rasjeda, uzduž kojega se prostire Ličko polje. Zahvaljujući iznimnim prirodnim vrijednostima, Paklenica je proglašena nacionalnim parkom.

10 dvodnevnih izleta u Hrvatskoj

Među penjačima je Paklenica osobito popularna i poznata u europskim razmjerima kao jedno od najljepših europskih penjališta zbog ugodne klime, lijepe prirode i raznovrsnih penjačkih mogućnosti.

Starigrad ^{45'} ulaz u NP Paklenica ^{15'} V. Paklenica ^{2h} pl. dom Paklenica 3 h
Markacije počinju kod službenog ulaza u NP Paklenica u Starigradu. Do ulaza se stiže sporednim odvojkom od Jadranske magistrale (1 km, skretanje kod crkve sv. Petra), a pokraj ulaza je uređeno parkiralište.

U nastavku parkirališta počinje uređeni kameni put koji odmah ulazi među stijene strmih strana i za 20' stiže do proširenja gdje je s l. strane ulaz u atomsko tunelsko sklonište.

TUNELSKO SKLONIŠTE (BUNKERI) nalazi se u najužem dijelu klanca Velike Paklenice. Krajem 50-ih godina prošlog stoljeća u najvećoj tajnosti iskopala ga je jugoslavenska vojska radi sklanjanja ljudi u slučaju atomskog rata, ali su nakon dovršetka zazidani ulazi te nikad nije korišteno. Sklonište ima više ulaza, od kojih se sada koristi samo jedan. Površina cijelog podzemnog kompleksa je 1730 m², a dužina 549 m.

U nekoliko zavoja put se s proširenja uspinje u podnožje impozantne stijene Anića kuka, prolazi mimo stalnog izvora pitke vode, a zatim se klanac iznenada proširuje ulazeći u malu zelenu poljanu zvanu Anića luka.

ANIĆA KUK (712 m) je najveća stijena na Velebitu i najznamenitija stijena u Hrvatskoj. Osobito se ističe njezin prepoznatljiv prevjesni klin. Stijena je viša od 300 metara, a među alpinistima je glasovita po svojoj razvedenosti, brojnim problemima i prevjesima. U podnožju Anića kuka je zelena livada Anića luka s izvorom. Žig vrha nalazi se u stijeni na putu, 2' prije vrha.

IZ ANIĆA LUKE NA ANIĆA KUK 1.15 h. Osim alpi-nističkim smjerovima, do vrha Anića kuka može se doći i planinarskom stazom koja se od glavnog puta odvaja d. na početku Anića luke (prije izvora). Put se strmo uspinje na prijevoj između Jurasove glave i Anića kuka, a u blizini prijevoja je Lučkova pećina. Put tu naglo zakreće i lakšim usponom stiže na vrh Anića kuka. Od Anića luke do vrha stiže se za 1.15 h, a od ulazne recepcije za 2 h hoda.

Na kraju Anića luke d. se odvaja put prema V. Močilima i Lekinim njivama, a paklenički se put penje dalje do mjesta gdje se l. odvaja zavojit put za prilaz do špilje Manite peći (40°).

MANITA PEĆ (540 m) je najljepša špilja u području Paklenice i jedna od najljepših u Hrvatskoj. Duga je 175, a duboka 35 metara. Sastoji se od jedne jedine, ali goleme dvorane, pregrađene sigama u tri manje poludvorane pune sigastih ukrasa, naročito saljeva i stalagmita bijele, žute i smeđe boje. Špilja se može posjetiti u ljetnim mjesecima ponedjeljkom, srijedom, petkom i subotom od 10 do 13 sati, a u ostale dane po dogovoru s vodičima Nacionalnog parka Paklenica. Razgledanje špilje traje 30 minuta.

Od mjesta gdje se odvaja put za Manitu peć paklenički se put sljedećih 1.30 h postupno uspinje među šumovitim strminama dnom klanca i, prešavši preko mosta kod ugostiteljskog objekta na desnu obalu, stiže malo strmijim usponom do planinarskog doma Paklenica.

PLANINARSKI DOM PAKLENICA (480 m) lijepa je katnica s dva krila na početku klanca Velike Paklenice. U zidanom prizemlju su blagovaonica i kuhinja, a na drvenom prvom katu spavaonica. Pred domom je prostrana terasa za odmor pokraj koje žubori potok Paklenica. Kuća je smještena na dnu doline, upravo na sutoku potoka Paklenice i Brezimenjače.

INFO: Otvoren: vikendom, a od 15. 6. do 15. 9. stalno - Opskrbljen: pićem - Mjesta za noćenje: 35 - Upravlja: PD Paklenica, Zadar - Informacije: PD Paklenica 023 301-636

Kontakti za informacije, organizaciju i vođenje na terenu:

Vodička služba Hrvatskog planinarskog saveza - vodioci@hps.hr
PD Paklenica Zadar - planinari.paklenica@gmail.com